

LITERATÚRA

SLÁVNOSTNÉ VYHODNOTENIE LITERÁRNEJ PREKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE

V galérii Slovenského inštitútu vo Varšave sa v utorok 6. júna 2023 uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie XXV. ročníka literárnej prekladateľskej súťaže zo slovenského jazyka pre študentov slovakistiky a slavistiky v Poľsku. Zaslané práce vyhodnotila odborná komisia, zložená z vedeckých pracovníkov Jagelovskej univerzity v Krakove, pod vedením významnej poľskej slovakistiky prof. Marie Papierz. Do súťaže, ktorú každoročne organizuje Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s jedným z troch stredísk slovakistiky v Poľskej republike, sa pravidelne zapájajú študenti Varšavskej univerzity, Jagelovskej univerzity v Krakove a Sliezskej univerzity v Katoviciach. Ceny pre najúspešnejších účastníkov tohto ročníka prekladateľskej súťaže zabezpečil Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenským literárnym centrom, vydavateľstvom Modrý Peter a spoločnosťou I.D.C. Polonia. Súčasťou podujatia bola diskusia o súčasnej slovenskej literatúre, prekladoch slovenskej umeleckej tvorby do poľského jazyka ako aj prehliadka plenérovej výstavy „Bratislava v Európe/Európa v Bratislave“, aktuálne prezentovanej na jednom z mestských obranných múrov historického centra Varšavy, nachádzajúcom sa v tesnej blízkosti inštitútu.

NOC MÚZEÍ VO VARŠAVE

NOC MÚZEÍ 2023 V SLOVENSKOM INŠTITÚTE VO VARŠAVE

V sobotu 13. mája 2023 sa Slovenský inštitút vo Varšave aktívne zapojil do projektu „Noc múzeí“, ktorý sa v hlavnom meste Poľskej republiky každoročne teší veľkému záujmu miestnych obyvateľov, ako aj zahraničných turistov. V priestoroch inštitútu v centre varšavského Starého mesta si početní návštevníci mohli prehliadnúť aktuálne prezentovanú výstavu „Drôt ako fenomén“, pozrieť oceňovaný film Pavla Barabáša „Vysoké Tatry – divočina zamrznutá v čase“ a prostredníctvom bohatej ponuky propagačných materiálov v poľskom jazyku i filmových dokumentov sa oboznámiť aj s kultúrnymi a historickými pamiatkami ako aj turistickými atrakciami na Slovensku. Počas piatich sobotňajších večerných hodín „otvorených dverí“ priestory Slovenského inštitútu vo Varšave navštívilo vyše sto poľských i zahraničných účastníkov varšavskej „Noci múzeí 2023“.

VÝSTAVA

Prezentácia výstavy Stanislava BUBÁNA vo Varšave

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa 18. mája 2023 uskutočnila vernisáž výstavy Stanislava Bubána pod názvom „Zatvor oči...“. Absolvent Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave (monumentálna maľba u prof. Lehotskej) v rámci uvedenej výstavy predstavuje svoju tvorbu z uplynulých štyroch rokov, keď ateliér zamenil za prírodné prostredie, v ktorom postupne umelecky pôsobil vo všetkých ročných obdobiach. Stanislav Bubán svoje diela v minulosti prezentoval na viacerých výstavách v zahraničí (o.i. v Prahe, Viedni, Aténach, Ľubľane, Miláne, Washingtone, Káhire), jeho aktuálna „poľská výstavná premiéra“ sa v zaplnenej galérii inštitútu stretla s pozitívnym ohlasom varšavskej odbornej i laickej verejnosti. Slovenský inštitút vo Varšave podujatie pripravil v spolupráci so Slovenskou výtvarnou úniou, ktorej dlhodobým aktívnym členom je aj Stanislav Bubán.

LITERATÚRA

Medzinárodný projekt združenia EUNIC „Verše v meste“ vo Varšave

Slovenský inštitút vo Varšave sa aj tento rok aktívne zapojil do medzinárodného projektu „Verše v meste“, ktorý dlhodobo organizuje združenie EUNIC v rámci spolupráce európskych kultúrnych inštitútov, pôsobiach v hlavnom meste Poľskej republiky. Cieľom projektu je propagácia poetickej tvorby autorov z jednotlivých európskych krajín – v rodnom jazyku ako aj v jej preklade do poľštiny a ich prezentácia na verejnosti. Okrem sociálnych sietí boli básne propagované aj prostredníctvom plagátov na zastávkach MHD vo Varšave, na obrazovkách vo varšavských električkách a v podchodoch varšavského metra. Slovenský inštitút vo Varšave v aktuálnom ročníku „Veršov v meste“ prezentoval tvorbu básnika a esejistu Roberta Bielika. Uvedený projekt bol vo Varšave realizovaný v období od 11. apríla do 21. mája 2023.

VÝSTAVA

Prezentácia umeleckého remesla zapísaného na Zoznam kultúrneho dedičstva UNESCO

V priestoroch etnografického Múzea opolského vidieka v Opole sa v utorok 23. mája 2023 uskutočnila vernisáž výstavy pod názvom „Fenomén drôt“. Riaditeľ SI Varšava Milan Novotný vo svojom príhovore o.i. uviedol, že drotárstvo, zapísané na medzinárodný Zoznam kultúrneho dedičstva UNESCO, reprezentuje špecifický etnologický, kultúrny, historický aj sociálny fenomén a taktiež pripomenul, že Poľsko patrilo k obľúbeným cieľom slovenských drotárov, ktorí na jeho území v minulosti založili viaceré manufaktúry a drotárske dielne. Výstava prezentovala šperkársku tvorbu Adžany Modlitbovej, zameranú na kombináciu drôtu s perlami, kameňmi a polodrahokamami ako aj umenie Jozefa Šaba, charakteristické používaním pozinkovaného drôtu, ktorý výlučne ohýba a viaže bez použitia zváracej techniky. Tretím prezentujúcim na výstave bol grafik a fotograf Janusz Jurek. Výstavu pripravil Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s Múzeom opolského vidieka a Honorárnym konzulátom Slovenskej republiky v Gliwiciach.

PREDNÁŠKA

Prednáška mladého slovenského literárneho vedca v Slovenskom inštitúte

Vo štvrtok 25. mája 2023 sa v Slovenskom inštitúte vo Varšave uskutočnila prednáška PhDr. Mária Veverku „Literárna tvorba Svetozára Hurbana Vajanského a Boleslava Prusa“. Absolvent Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (študijné odbory poľský jazyk a kultúra, nemecký jazyk a kultúra) pôsobí v aktuálnom akademickom roku, v rámci študijnovo-výskumného pobytu, na Fakulte polonistiky Varšavskej univerzity. Pútavá prednáška v poľskom jazyku, doplnená o prehľadnú prezentáciu porovnania tvorby dvoch významných predstaviteľov slovenskej a poľskej kultúry, zaujala pozornosť zúčastnených zástupcov varšavskej akademickej, vedeckej i laickej verejnosti, čoho dôkazom bola aj takmer hodinová následná diskusia. Podujatie zorganizoval Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s lektorátom slovenského jazyka a kultúry Varšavskej univerzity.

LITERATÚRA

Úspešné diskusné stretnutie s Tomášom Forróom v rámci prestížneho Medzinárodného knižného veľtrhu vo Varšave

V sobotu 27. mája 2023 sa v rámci Medzinárodného knižného veľtrhu vo Varšave uskutočnilo diskusné stretnutie so slovenským spisovateľom a publicistom Tomášom Forróom. „Absolútne fenomenálna reportérska práca!“, takými slovami uviedol diskusiu o jeho tvorbe moderátor stretnutia - známy poľský literárny kritik Szymon Kloska. Takmer hodinové podujatie na hlavnej „diskusnej scéne“ knižného veľtrhu zaujalo početne zastúpenú odbornú i laickú verejnosť, pričom hlavná pozornosť bola venovaná pútavému obsahu i pozadiu vzniku knihy „Donbas, svadobný apartmán v hoteli Wojna“. Publikácia bola už preložená do maďarského, ukrajinského i poľského jazyka, pričom poľské vydanie, v preklade Andrzeja Jagodzinského, získalo v minulom roku Zvláštne ocenenie v rámci prestížnej Medzinárodnej ceny Witolda Pileckého. Úspešné podujatie zorganizoval Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci so Slovenským literárnym centrom.

MIĘDZYNARODOWE
**TARGI KSIĄŻKI
W WARSZAWIE**

VÝSTAVA

Plenérová výstava o bratislavskej histórii v historickom centre Varšavy

Vo štvrtok 1. júna 2023 sa v historickom centre Varšavy uskutočnila vernisáž výstavy „Bratislava v Európe/Európa v Bratislave“. Výstava, približujúca na 12 veľkoplošných paneloch bohatú históriu hlavného mesta Slovenskej republiky, bude prezentovaná na mimoriadne frekventovanom mieste Varšavy, na jednom z historických mestských obranných múrov. Výstavu (s textami v poľskom a anglickom jazyku), ktorá bola v turisticky atraktívnej lokalite varšavského Starého mesta sprístupnená do 3. júla 2023, zorganizoval - v rámci série kultúrno-prezentačných podujatí k 30. výročiu samostatnej Slovenskej republiky - Slovenský inštitút vo Varšave, s podporou Honorárneho konzulátu Slovenskej republiky v Rzeszowe.

PROJEKT

Kultúrno-prezentačný projekt vo varšavskej mestskej časti Ursus

Slovenský inštitút vo Varšave zorganizoval v dňoch 29.5. 2023 - 2.6. 2023, v spolupráci s Mestským úradom varšavskej mestskej časti Ursus, „Týždeň slovenskej kultúry“. V Centre kultúry m.č. Varšava – Ursus boli v rámci týždňového projektu prezentované slovenské výtvarné, literárne a filmové umenie (žánrová ponuka pre rodiny s deťmi, mládež i dospelých), ako aj prednáška o slovenskom jazyku a kultúre, pričom počas všetkých podujatí si ich návštevníci mohli vybrať zo širokej ponuky slovenských „turistických“ propagačných materiálov.

VÝSTAVA

Prezentácia umenia Martina ŠULÍKA a Fera LIPTÁKA v Slovenskom inštitúte

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa 15. júna 2023 uskutočnila vernisáž výstavy Martina Šulíka a Fera Liptáka pod názvom „Dvaja na jedného“. Významný slovenský režisér Martin Šulík a scénograf Fero Lipták, ktorí doposiaľ dlhodobo spolupracovali pri viacerých, doma i v zahraničí oceňovaných filmoch (o.i. Neha, Záhrada, Všetko, čo mám rád, Orbis Pictus, Krajinka, Tlmočník), po nedávnej úspešnej prezentácii v rámci prestížneho medzinárodného filmového festivalu v Cieszynie, svoju výtvarnú tvorbu aktuálne predstavujú vo Varšave. Prezentácia výtvarného umenia dvoch výrazných predstaviteľov slovenskej kultúry sa podobne ako v minulosti prezentácia ich spoločných filmových diel v zaplnenej galérii inštitútu stretla s pozitívnym ohlasom varšavskej odbornej i laickej verejnosti. Výstava „Dvaja na jedného“ bude v priestoroch Slovenského inštitútu vo Varšave sprístupnená do 7. júla 2023.

FILM

Prezentácia filmového diela Dušana HANÁKA vo Varšave

Projekciou filmu Dušana Hanáka „Ružové sny“ vo štvrtok 22.6. 2023 v Slovenskom inštitúte vo Varšave pokračovala tohtoročná časť dlhodobej prehliadky slovenských filmov. V rámci projektu „Večery so slovenským filmom“ sa záujemcovia o slovenskú kinematografiu môžu od septembra minulého roku oboznámiť s tvorbou viacerých významných slovenských režisérov. Pred každým predstavením sú diváci informovaní o umeleckej tvorbe príslušného režiséra, domácich i zahraničných oceneniach a dobových i umeleckých kontextoch daného filmu. Film D. Hanáka bol uvedený pri príležitosti jeho nedávnych 85. narodenín. Dlhodobý projekt organizuje Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom.

KURZY SLOVENSKEHO JAZYKA

Slávnostné ukončenie celoročného kurzu slovenského jazyka

V Slovenskom inštitúte vo Varšave bol v piatok 16. júna 2023 slávnostne ukončený celoročný kurz slovenského jazyka. V tomto „školskom roku“ boli účastníci dlhodobého kurzu rozdelení do dvoch skupín podľa stupňa ovládania slovenčiny - pre začiatočníkov a pre pokročilých. Okrem výučby jazyka mali frekventanti počas 8 mesiacov možnosť zoznamovať sa so slovenskou kinematografiou, literatúrou, výtvarným umením i hudbou a využívať knižnicu inštitútu. Riaditeľ Slovenského inštitútu vo Varšave Milan Novotný v príhovore k úspešným absolventom vyjadril presvedčenie, že si počas kurzov nielen zdokonalili svoje jazykové schopnosti, ale sa aj dozvedeli množstvo nových informácií o slovenskej kultúre, histórii i súčasnosti ako aj o bohatstve kultúrno-historických pamiatok a turistických atrakcií na Slovensku. Súčasťou podujatia bola prehliadka výstavy Martina Šulíka a Fera Liptáka „Dvaja na jedného“, aktuálne prezentovanej v galérii inštitútu. Dlhodobý kurz slovenského jazyka v Slovenskom inštitúte vo Varšave v aktuálnom školskom roku úspešne ukončilo 26 osôb (po 13 v oboch skupinách), pričom väčšina tohtoročných absolventov v skupine začiatočníkov už teraz potvrdila svoj záujem pokračovať v zdokonaľovaní svojej slovenčiny v ďalšom ročníku kurzu, ktorý sa začne koncom septembra tohto roku.

LITERATÚRA

Prezentácia súčasnej slovenskej literatúry vo Varšave a Vroclave

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa v piatok 16. júna 2023 uskutočnilo diskusné stretnutie so slovenskou spisovateľkou a prekladateľkou Ivanou Dobrakovovou. Absolventka FF UK v Bratislave debutovala v roku 2009 zbierkou poviedok „Prvá smrť v rodine“, pričom uvedená zbierka, ako aj ďalšie tri literárne diela Ivany Dobrakovovej boli v príslušnom kalendárnom roku zaradené do finálovej desiatky najvýznamnejšej slovenskej literárnej ceny „Anasoft litera“. Varšavskú odbornú i laickú verejnosť v zaplnenej galérii inštitútu najviac zaujímal pútavý obsah i pozadie tvorby románu „Pod slnkom Turínu“, ktorého poľský preklad vydalo v máji tohto roku vroclavské vydavateľstvo Książkowe Klimaty. Držiteľka Ceny Európskej únie za literatúru (2019) Ivana Dobraková sa 15. júna 2023 stretla na podobnom diskusnom stretnutí aj s vroclavskou verejnosťou v tamojšom Dome literatúry. Obe podujatia zorganizoval Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s Honorárnym konzulátom Slovenskej republiky vo Vroclave a s vydavateľstvom Książkowe Klimaty.

